

דו"ח – הרשות הפלשתינית מתכוננת ל"מכה ראשונה" בישי"ע*

מרדכי סונז

הערכות המעידות על פוטנציאל ל"מכה ראשונה" כוללים את ההנחה לפיה נמצאים בידי הרשות הפלשתינית 122 כלי רכב משוריינים (הנתון נכון למאי 1999). אימונים חוזרים ונשנים של מתקפות לילה בסביבת היישובים, וכן איסוף מודיעין מפועלי-יום ערביים העובדים ביישובים.

ניתוח פעילותם המבצעית של מספר כלי-הרכב המשוריינים מצביע על היכולת לבצע מכה לילית ראשונה נגד 40 יישובים קטנים ומבודדים בעת ובעונה אחת. מהצהרותיו ומפעולותיו של צה"ל ניתן ללמוד על נכונות רשמית לפינוי "הומניטרי", כתוצאה מ"סיכון קיומי", של שלושים עד ארבעים יישובים נוספים זמן קצר לאחר מכה ערבית ראשונה.

בדרך זו ניתן, במהלומה אחת, להסיר מעל המפה מחצית מהיישובים בישי"ע.

[1] אימון מליציות ערביות ביו"ש

אירועים ופעולות של הרשות הפלשתינית בעת האחרונה:

החל משלהי שנת 1997 נפוץ ירי-לילה סביב יישובים מרוחקים. בשלב מאוחר יותר, בחודשים יולי-ספטמבר 1998, אירע ירי גם בשעות היום. באוקטובר אותה שנה הצטמצם שוב הירי לשעות הלילה בלבד.

פקידים בכירים ברשות הפלשתינית הודיעו כי "הצלחנו לספק אימונים צבאיים לאלפים", כצורך מתקפה נגד יישובים¹.

הערות וניתוח של ירי מצד הרשות הפלשתינית ע"י יועץ צבאי אורח:

בחודשים נובמבר ודצמבר, 1998, בחן יועץ צבאי אורח את מטחי הירי בישי"ע. ניתוח הירי הדגים מטח אש ראשוני

"מכה ראשונה": מתקפת פתע אשר הקורבן אינו מסוגל להגיב עליה במתקפת-נגד, מפני שהתוקף השמיד או שיתק את יכולת תגובתו

פתיחה: המחבר התמקד בגיבוש הערכה בלתי-תלויה של היכולת הצבאית של הרשות הפלשתינית בישי"ע. במהלך בדיקה זו החלו להופיע דו"חות, לפיהם צבא הרש"פ משלים את תהליך רכישת ציוד, הקמת יחידות ואימונם לקראת ביצוע מכה לילית נגד היישובים.

שלושת מקורות המידע העיקריים, המצביעים על אפשרות המכה הראשונה, הם כלהלן:

[א] דיווחיהם של עדי ראייה, חברים ברשת תושבי ישי"ע המוטרים משיקולי ביטחון;

[ב] תדריכים, הודעות ודליפות מאנשי צה"ל, מועצת ישי"ע ולשכת ראש הממשלה, הדנים בדיווחים על קיום היכולת לבצע "מכה ראשונה";

[ג] הערכה עצמאית של מומחה צבאי אורח, הבקי בסוגיית "מכה ראשונה".

מרדכי סונז עסק במחקר וניתוח צבאיים-פוליטיים במסגרת עבודתו בוועדת החוץ והביטחון של הסנאט בווישנינגטון. מזה כמה שנים, הכותב מתמסר לבחינת הכנותיה של הרשות הפלשתינית לקראת מלחמתה ביישובים בישי"ע.

הערות המערכת: בטרם פרסומו של המסמך נעשה ניסיון לאמת את תקפותם של הנתונים וההערכות המופיעים לעיל. הפנייה נעשתה אל ארבעה גופים: **רשויות צה"ל, משרד הביטחון, מועצת ישי"ע ולשכת ראש הממשלה**. למעט מועצת ישי"ע, אשר דובר מטעמה ביטל את המסמך מכל וכל, לא טרחו הגופים האחרים להשיב על הפנייה. ניסיון לאמת את הנתונים באמצעות מקורות פרטיים (בעיקר קציני צה"ל המשרתים באזור) העלה הערכות שונות, הנעות בין הכחשה חלקית, אישור והצגת תמונה חמורה בהרבה.

* הנתונים, כפי שמופיעים במאמר זה, עודכנו במאי 1999.

¹ מרואן אל-ברגותי, ראש הפתי"ח ביו"ש, שדבריו צוטטו בעמאן אל-דוס" תור, 19 באוגוסט 1998. ראה גם הארץ, 1.6.98, פלשתינים מתאמנים לפרוץ ליישובים ולהח" זיק בעמדות, והצפה, 23.10.98, המשטרה הפ" לשתינית מתאמנת לכי" בוש יישובים.

מחנה אימונים של נוער הפת"ח. הכנות לקראת כיבוש היישובים.

חיילים) אומנו לפתוח בהתקפות על שלושה יישובים באזור שכם".
המקור: מפגש בין ראש השב"כ עמי אילון עם חברי ועד הביטחון של היישוב איתמר.

חשיבות:

מתקפה מתואמת, בלילה ולפנות בוקר, תציג לפני תושבי ישיע עובדה מוגמרת של ארבעים יישובים כבושים עד זריחת החמה.

תגובה רשמית:

כאשר דווח מהיישובים על תפוצה נרחבת של אש מכלי הנשק של הרשות הפלשתינית, לפי אותו דגם, טען צה"ל שמודבר ב"חתונות" ערביות...

[2] כוחות קומנדו ערביים תפסו כבר את עמדותיהם

פעולות ואירועים אחרונים מצד הרשות הפלשתינית:

בשלב זה (מאי 1999) קיים אישור לקימו של כוח קומנדו ערבי בן 300 איש בשכם, וכוח קומנדו נוסף במפקדתו של

של נק"ל ממספר כלים, ולאחריו עשר דקות של ירי ספורדי. לדברי המומחה, מתאים דגם זה לירי המתרחש בדרך-כלל באימונים למתקפת לילה על יעד, כשלאחריה כעשר דקות של ירי ספורדי – כפרק הזמן של כיבוש היעד עצמו. עם זאת, יש לזכור שקולות הירי הם השלב הסופי של המתקפה, לאחר שלב הזחילה וההתקרבות השקטה אל היעד בחיפוי החשכה.

הערות וניתוח אימוני הרשות הפלשתינית ע"י סא"ל בן-דוד (6.12.98):

"הפלישה לאריאל אתמול, בשבת, בגיבוי הרשות הפלשתינית, היא ללא ספק חלק מתכנית כוללת של פגיעה ביישובים, הפעם כתרגיל "על יבש". אין לי ספק שהדברים ידועים לך (שר הבטחון דאז, יצחק מרדכי) ולצה"ל. כוחות המשטרה שלהם (זה השם שעדיין מתעקשים לקרוא לצבא הפלשתיני) כוללים כמה אוגדות ובתוכם מספר גדודים המתאמנים בכיבוש יישובים בישיע".

(ראה מכתבו של סא"ל בן-דוד בנספח מס' 3 להלן).

דו"ח ממקור באמ"ן באזור שכם:

"שלוש חטיבות ערביות בנות 2,000 איש כ"א (6,000

[3] כלי-רכב משוריינים שבידי הרשות הפלשתינית

אירועים ופעולות אחרונים מצד הרשות הפלשתינית:

לאחרונה רכשה הרשות 42 מערכות BRDM2, 50 נגמ"שים מסוג BTR-152 ו-30 משאיות להובלת כלי רכב משוריינים. 25 רכבי BTR-152, הנושאים מקלעי 12.7 מ"מ, הגיעו ממצרים לרשות הפלשתינית בשנת 1996, ו-25 נוספים הגיעו, לפי הדיווח, במהלך שנת 1997.

חשיבות:

כיון שצה"ל מגביל את מערך ההתגוננות של היישובים לנשק קל, תמחץ העדיפות ויכולת התקיפה של כלי השריון של הרשות הפלשתינית, את יכולת ההתגוננות של היישובים. לשין גימלים של צה"ל, העומדים בשער, קל וחומר ביישובים בהם השמירה היא פרטית, אין כלים לעצור שריון כלשהו. השערים הסטנדרטיים שבחלק מן היישובים יקרוסו מיד בפריצה, ובמרבית היישובים הנעדרים אף "מכשול" זה – כל מה שמפריד בין התוקף ליישוב הוא מוט מתכת עולה ויורד, הפריצה תהיה חלקה.

להסבר מפורט יותר של פגיעות היישובים בפני נגמ"שים ערביים, ראה נספח: רכבים משוריינים ערביים בישי"ע: האיום.

ניתוח:

כוח המשוריינים של הרשות הפלשתינית לא נועד להתעמת עם צה"ל. אבל, במסגרת מתקפת "מכה ראשונה" על היישובים אי אפשר יהיה לבלום אותו. על-כן, סביר להניח, זוהי מטרתו.

למרות שאפשר לבצע התקפת פתע ופריצה ליישובים רק באמצעות כוחות קומנדו או אפילו באמצעות כוחות פחות מאומנים, כפי שנלמד מן המקרים שהתרחשו באריאל² ובפרעה³, הרי תקיפה מהירה של יישוב באמצעות פריצת מחץ של כלי רכב משוריינים תסכל כל יכולת הגנתית של כוחות רגליים.

תגובות רשמיות:

התגובה הרשמית המשמעותית ביותר היא סירובו של צה"ל לספק נשק נ"ט לשם התגוננות היישובים. עד כמה שידוע לנו, לא סופק אף כלי נ"ט למגני היישובים או ליחידה מיחידות שומרי שערי היישובים מטעם צה"ל.

ב-9 לדצמבר 1998 התקשר מחבר שורות אלה אל מועצת ישי"ע וביקש את הערכתה לגבי האיום הגלום בכלי הרכב המשוריינים של הרשות הפלשתינית. במועצת ישי"ע טענו שלא ידוע להם דבר על משוריינים פלשתיניים, והפנו את המחבר אל מר מיכאל פרוינד בלשכת ראש הממשלה דאז, מר בנימין נתניהו, אשר, לפי מועצת ישי"ע, הוא איש קשר בין לשכת רה"מ לבין מועצת ישי"ע בנושאי ביטחון. גם מר פרוינד טען, שאינו יודע דבר על רכבים משוריינים שבידי הרשות הפלשתינית, והיה מוכן לשוחח רק על המספר הבלתי-חוקי של חיילי הרשות.

אעפ"י שהסכמי אוסלו מתירים לרשות הפלשתינית להחזיק ב-42 כלי רכב מסוג BRDM2, הן מועצת ישי"ע והן לשכת ראש הממשלה לא היו מוכנות לאשר את דבר

ערפאת בעזה. נוסף על כך, דווח על יחידת קומנדו (כוח 17) שבסיסה בחברון. גם ממקומות אחרים ישנן ידיעות על התארגנויות של יחידות קומנדו.

חשיבות:

יחידות הקומנדו הקיימות נועדו לשמש חוד-חנית בלבד להובלת מיליציות חמושות של הרשות הפלשתינית, המאומנות פחות אך מונות אלפי איש בכל מקום, להתקפת פתע על היישובים.

ניתוח פעולות בעבר:

בטרם פלישת הצבא הסובייטי הגלוי, ננקטה בחשאי, במסגרת המכה המקדימה של הסובייטים על פראג (1968), קבול (1979), ווילנה (1991), פריצה מהירה של אנשי קומנדו סובייטיים אל תוך מגדל הפיקוח של נמל התעופה הראשי ב-11 בלילה והשתלטות עליו, כדי לפתוח את הדרך בפני בואם של חיילים ונחיתתם של מטוסי תובלה הנושאים אנשי קומנדו נוספים.

בכל שלושת המקרים, במבצע הקומנדו הסובייטי, נכללה תפיסת המנהיגות הבכירה וחיסולה המהיר של מערכת התקשורת. פגיעה זו במרכז העצבים באה לשתק מידית את המבנה הצבאי של הנתקף.

הפתי"ח, בפיקודו של ערפאת, שאומן במשך שנים בדוקטרינה הסובייטית של מהלומה ראשונה בכיבוש יעדים צבאיים ואזרחיים, מתכוון ליישם דוקטרינה זו בשטחי ישי"ע. קיימת עדות שנוערך איסוף מודיעיני בשטחי היישובים באמצעות אלפי הפועלים העובדים בהתנחלויות (וראה בנדון סעיף [4], להלן, הדן בכוחות העבודה הערביים).

ניתוח דו"חות אמ"ן מצביע על דרך השתלבותן של יחידות הקומנדו של הרשות עם המיליציות שלהן. כל אחת משלוש הפלוגות מגדוד הקומנדו בשכם יכולה להוביל את שלב הפתיחה של הפריצה, את חיסולם של השי"ג והשומרים, מערכת התקשורת, האזעקה ומחסן הנשק של היישוב, וכן חיסול מהיר או לקיחה בשבי של אישי מפתח. חלקה של המיליציה יהיה בטיפול בשאר האוכלוסייה.

תגובה רשמית:

תוך ניצול מידע שסיפק להם מחבר מסמך זה, נפגשו בשלהי נובמבר, 1998, תושבי יישוב ליד שכם עם אל"מ יהודה שקד, מפקד צה"ל באזור שומרון. הנושא לדיון היה קיומן של יחידות קומנדו ונגמ"שים של הרשות הפלשתינית. המפקד הצבאי, שלא ציפה שיהיה עליו להתמודד, במסגרת מפגש עם התושבים, עם שאלות קשות המבוססות על מידע מוצק, ניסה להיחלץ בלי להודות ממש בקיומו של האיום ("אבל הרכבים מסוג BTR-152 הם בסך-הכל משאיות. כן, ישנן בידי הרשות, אבל לא כאן, במקום אחר"). במקום להשיב ישירות בעניין 300 אנשי הקומנדו שבשכם, העדיף האל"מ לנסות ולברר את מקור הדלפת המידע. בסופו של דבר, גם בגמגמוי של שקד, שנאמרו בחצי פה, הודה הקצין בקיומה של יחידת הקומנדו בת 300 חייל. המסר שהועבר אל תושבי אותו יישוב היה, שצה"ל מסתיר בכוונה תחילה מידע שהוא לגביהם שאלה של חיים ומוות.

² 5 בדצמבר 1998: "הה" תקפה על אריאל היתה סיבה לדאגה (IST- Israel Wire) 17:45, 12/6. לפי הערכותיהם של אנשי ביטחון, תעוזתם של הערבים המוכנים להיכנס ליישובים יהודיים ולבצע התקפות גוברת במהירות.

ביסוף השבוע התקיימו ההקפות באריאל, ע"ר, נוה צוף ובעלי-הר-צינית מביניהן אירעה בשבת, כשבערך 150 ערבים פרצו את גדר הביטחון של עיר השומרון, אריאל, העלו באש עמ"ד די חשמל, ידו אבנים ובקבוקים אל עבר תושבי המקום, והתחילו להשמיד את כל אשר נקרה בדרכם. בעודם תובעים את שחרור המ"ד חבלים המוחזקים בבתי כלא ישראלים, הם החלו מיידיים אבנים בבתי, תוך ניפוץ חלונות וגרימת נזק אחר.

"יחידת החרום של העיר, המורכבת מאנשי מילואים, הופעלה, וכן יצאו קריאות לתגבורות צה"ל ומג"ב. כוחות הביטחון השתמשו בכדורי גומי ובגז מדמיע להדוף את ההמון הפר

לש. "ראש עיריית אריאל, רון נחמן, קבע, שאם לא תגיב הממשלה כראוי על האירועים, תימך שך המגמה ורמת הביטחון באזור תמשיך להידרדר. מנכ"ל מועצת ישי"ע, אהרן דומב, אמר: "לא רחוק היום, שתושבי ישי"ע היהודיים יצטרפו להגן על בתיהם בתחמושת חיה".

³ נובמבר 1997: כ-300 ערבים מעין יברוד הצטרפו אל עשרות ערבים שהגיעו באוטובוסים, וחדרו ליישוב לאחר שחטכו את גדר התיל בעשרות מקומות.

קיומם⁴. נראה, ששני הגופים הללו שאפו להסתיר מידע על כלי רכב משוריינים שבידי הרשות הפלשתינית. אלא אם כן הם היו מנותקים עד כדי כך מן המציאות, שלא ידעו כלל על 42 הרכבים המשוריינים הקלים המאושרים במסגרת אוסלו⁵.

תגובת צה"ל על הדיווח "מעריב" בדבר הרכבים המשוריינים:

כעבור כעשרה ימים חשף מעריב (18.12.98) את דבר הכוחות המשוריינים של הרשות הפלשתינית. דובר צה"ל ניסה למעט בחשיבותם של אחדים מכלי הרכב שזוהו במאמר, והכחיש את קיומם של אחרים. אך, דובר צה"ל כלל לא התייחס לאיום המשוריין החמור ביותר, והוא 50 רכבי BTR-152. עם זאת, לפי מסמכי צה"ל הני"ל, ידע הצבא מאז 1996 על הימצאות רכבי BTR-152 שבידי הרשות.

הכחשות חוזרות של צה"ל בדבר קיומם של כלי-רכב משוריינים מסוג BRDM2 ברמאללה:

מעריב, מן התאריך הני"ל, מביא גם את דבריו של דובר צה"ל, שניסה להכחיש דו"ח שסיפר על כלי רכב מסוג BRDM2 ברמאללה: "ככל הידוע לנו, לפלשתינים יש 42 כלי רכב משוריינים מסוג BRDM, אשר כולם מוצבים בעזה".

באפריל, 1999, ביקשו אנשי ביטחון מ"המועצה האזורית בנימינ" להיפגש עם גורמי צבא לצורך דיון ביכולת "המכה הראשונה" של הערבים. מפקד כוחות צה"ל באזור, אלי"מ גל הירש, מסר לאנשי "בנימינ" שצה"ל מתכוון בדיוק לקראת מצב זה, אולם ליישובים באזור בנימינ אין נשקפת שום סכנה, שהרי לרשות הפלשתינית אין כלי רכב משוריינים ברמאללה.

למרות נכונותם של מפקד צה"ל, בשיחתו עם מתיישבי חבל בנימינ בשנת 1999 ועם דובר צה"ל בדצמבר 1998, להודות בקיומם של 42 רכבי BRDM2 רק בעזה, הרי כבר ב-1996 זיהו מסמכי צה"ל את דבר קיומם של שישה רכבי BRDM2 ברמאללה.

חשוב לציין, שבנובמבר 1998 במהלך הרצאה של אלי"מ יוסי היימן, מפקד כוחות צה"ל הקודם באזור בנימינ, הדגיש הקצין שהרשות הפלשתינית משלימה את תהליך העברת תשתית העוצמה שלה מעזה לרמאללה, כיוון שערפאת ניסה לגבש שם את שליטתו על יסודות קיצוניים ערביים במקום. "לכן", סיכם היימן, "הופכת רמאללה יותר ויותר למוקד פעולות חבלה נגד יעדי ישראל באזור בנימינ".

הסבר שצה"ל נתן על אופי הצרכים של הרשות הפלשתינית בכלי רכב משוריינים עפ"י אוסלו הוא, שערפאת נזקק למשוריינים אלה כדי להגן על ממשלתו מפני יסודות קיצוניים ערביים⁶. הסבר זה מאשר ביתר תוקף את האמינות של הדו"חות לקיומו של שריון פלשתיני ברמאללה – למרות הכחשות צה"ל.

ניתוח:

הכחשות צה"ל, החוזרות ונשנות בדבר רכבים ערביים משוריינים ביו"ש, כוותן ככל הנראה לשכנע את תושבי האזורים הללו שהשריון הערבי יאיים רק על היישובים

בחבל עזה. אולם הראיות, המצביעות על הכנות לקראת "מכה ראשונה" נגד יישובים ביו"ש, מתרבות והולכות. לכן, נראה כי ניסיונות צה"ל לשכנע יישובים מסוימים שעליהם לדאוג פחות, כיוון שהאיום ב"מכה הראשונה" מכוון נגד יישובים אחרים, עלול להצביע על ניסיון לטעת באחדים מהם תקוות שווא.

[4] פועלים ערביים ביישובים במבצעי ביון לקראת מכת פתע ראשונה

פעולות ואירועים אחרונים מצד הרשות הפלשתינית:

בתיקים שב"אורינט האוס" ובמקומות נוספים ישנו מידע טופוגרפי, לוגיסטי, צבאי ודמוגרפי הנוגע לכל יישוב בישי"ע⁷. פועלים ערביים, העובדים ביישובים, ערכו תצפיות ורשמו פרטים על בתיים של בעלי נשק ושל מנהיגים פוטנציאליים בכל יישוב. יש להניח כי דו"חות אלה אף הם מצטרפים לתיקים שב"אורינט האוס", והם ישמשו בוודאי כמסמכי מפתח בידיהם של אנשי הקומנדו הערביים שיהוו את חוד החנית של המתקפה.

נוהלי איסוף הידיעות המודיעיניות הללו יספקו לאנשי הקומנדו הערביים את המידע הדרוש להם על מנת לשתק את מערכי ההגנה של היישובים, תוך דקות לאחר שיפרצו את השערים.

תפקידם האפשרי של הפועלים הערביים במתקפת יום:

בכמה מן היישובים נאסרה עבודה של פועלים ערבים. אולם, זהו מיעוט בלבד. רוב היישובים מאפשרים עבודה של ערבים במשך היום. ביישובים קטנים ומרוחקים, מרבית הגברים הנושאים נשק נמצאים בעבודתם, והאוכלוסייה היהודית של היישובים בשעות היום היא של נשים וילדים. לנותרים ביישובים, במהלך היום, רק למעטים יש נשק, פרט לשומרים מטעם צה"ל הניצבים בשער והחמושים ברובי M-16. בשל נוהלי הביטחון הפגומים של עמדת השי"ג והיקפו של היישוב, אשר גדרותיו – אם קיימים – ניתנים לפריצה בנקל, אין לפועלים הערבים כל בעיה להבריח פנימה נשק ותחמושת. הם יוכלו אז לגבור על שני שומרי השער, להשתלט על מחסן הנשק ולתפוס כבני ערובה את הנשים ואת הילדים.

תפקידם האפשרי של הפועלים הערביים במתקפת לילה:

את המיליציה של הרשות הפלשתינית מסביב ליישובים אפשר לגייס בחסות החשכה, כדי להפעיל את יתרונם בכוח-אדם. בהעדר ציוד לראיית לילה, יהיה כמעט בלתי אפשרי לגילוי מוקדם של כלי-רכב משוריינים המתקרבים ליישובים, והדבר יאפשר להם להתקרב בלילות ללא הפרעה. הפועלים הערביים, המכירים את רחובות היישובים ואת בתיים, יסופחו לכוח התוקף על מנת להוביל יחידות של פורעים לכיוון היעדים החיוניים ביישוב. יעדים אלה כוללים: מחסן הנשק, מערכות אזעקה, מבנים עם ציוד קשר, ובתים של מנהיגי מפתח ובעלי נשק.

⁴ לדעת המחבר, העידן שבו פעילות ההתיישבות היהודית שהובילה מועצת ישי"ע, והיותה תרומה מה חיונית לביטחון ישראל, הסתיים עם כניסתו של צבא ערבי בירושלים. בנסיבות חדשות אלה, יש לנקוט מיד בצעדים הדרושים, הן על מנת למנוע "מכה ראשונה" ערבית, והן כדי להשיב ליישובים את מעמדם הקודם ככס צבאי מועצת ישי"ע, שעשתה עבודה חשובה בתחומי ההתיישבות ופיתוח הקרקעות, התייעלה לעתים מבצירות ביטחון חמורות למען שמירת הסטטוס קוו.

⁵ כאשר נשאל נציג מועצת ישי"ע לפירוש ניסיונו למעט באיום הצבאי של הרשות הפלשתינית, הוא הסביר, שישאף להבטיח את ערך הנדל"ן ביישובים.

⁶ לדעת המחבר, ההסבר רים הרשמיים הניתנים לכוונות הערבים להגן על כוחות ערפאת מפני יסודות קיצוניים ולצורך שלהם בכלי רכב משוריין יינם מערפלים את ההבנה בין כוונות האויב ליכולותיו. בין שהערכת צה"ל את כוונות הרשות הפלשתינית צודקת או לא, המציאות היא שקיימת יכולת ל"מכה ראשונה" נגד היישובים.

⁷ ב-26.3.98 דיווח ידיעות אחרונות, שהרשות הפלשתינית מרגלת אחר 143 יישובים יהודיים בישי"ע. זאת, בסיוע הקונסוליה האמריקנית בירושלים, תנועת "שלום עכשיו" וערבים העובדים והעורכים קניות ביישובים. האחד רונים אוספים נתונים על סדרי ביטחון ועל חייהם האישיים ולוחי-ת-הזמנים של בעלי תפקידים. לפי דו"ח זה, התיקים מוחזקים ב"אורינט האוס", מפקדת הרשות הבלתי חוקית בירושלים.

"שומרים" שומרים ערביים על הפועלים הערביים. ביישובים רבים צה"ל סומך על צעדי ביטחון בלתי-יעילים כדי לתת אשליית ביטחון. המחבר צילם והסריט בווידאו עשרות פועלים ערביים בלתי-חוקיים החודרים באופן חופשי דרך פרצות בגדרותיהם של יישובים, מכפרים ערביים סמוכים שבשליטת הרשות הפלשתינית, בעוד שומרים מטעם צה"ל בודקים, בדיקות סרק בשערים הראשיים, כרטיסי זיהוי מגנטיים.

בנוסף לכך, אלפי עובדים ערביים בלתי-חוקיים עוקפים מדי יום ביומו, בגלוי, מחסומי דרכים של צה"ל תוך שימוש בדרכי עפר במקומות כגון קרית-ספר, בית-לחם, צוריף, רמות, קלקיליה, כביש חוצה שומרון ועשרות מקומות נוספים. בדרך זו, מבריחים נשק הלוך ושוב מעזה ליו"ש, וכן אל תוך ישראל שבקו הירוק.

כאשר דרש המחבר להתמודד עם בעיה זו, הודה מפקד צה"ל באזור בנימין, אל"מ יוסי היימן, שמדינת ישראל זקוקה לאותם עובדים בלתי-חוקיים בשל מחסור בכוח-אדם. ואז הוסיף, שלדעתו מחסומי הדרכים של צה"ל, אשר דרכי העפר עוקפות אותם, הם כמו "דלתות ללא קירות", אשר "לצה"ל פשוט אין האמצעים לטפל בבעיה".

הממונים על הביטחון מצביעים לעתים קרובות על כך, שקיימת אצלם עדיפות לספק לתושבי היישובים המקומיים "תחושת ביטחון". יצירת "תחושת הביטחון" החליפה ביטחון של אמת.

הערכת מדיניות צה"ל בידי סא"ל יגאל בן-דוד:

"במצב הקיים יש משום הפקרת היישובים על-ידי מערכת הביטחון, והוא משחק לידי הרשות הפלשתינית ולתכניותיה. אני מניח שאתה [שר הביטחון יצחק מרדכי] מודע למצב הגרוע הזה!"*

גישה אפשרית מטעם הרשות הפלשתינית:

מבחינה פוליטית, סביר להניח שכוחות הרשות יצטוו שלא לטבוח בתושבים היהודיים. אפשר לומר, שהפקודות שיקבלו יחייבו אותם להחזיק בתושבים תחת איום בנשק עד שיגיעו שיירות "הומניטריות", קרי: משאיות של צה"ל לפנות אותם אחר זריחת החמה. אולם, אפילו נניח שאפשר יהיה לכפות משמעת כזאת על כוחות הצבא של הרשות, המליציות האזרחיות הגדולות יותר – סביר להניח שלא ישעו למגבלות מעין אלה.

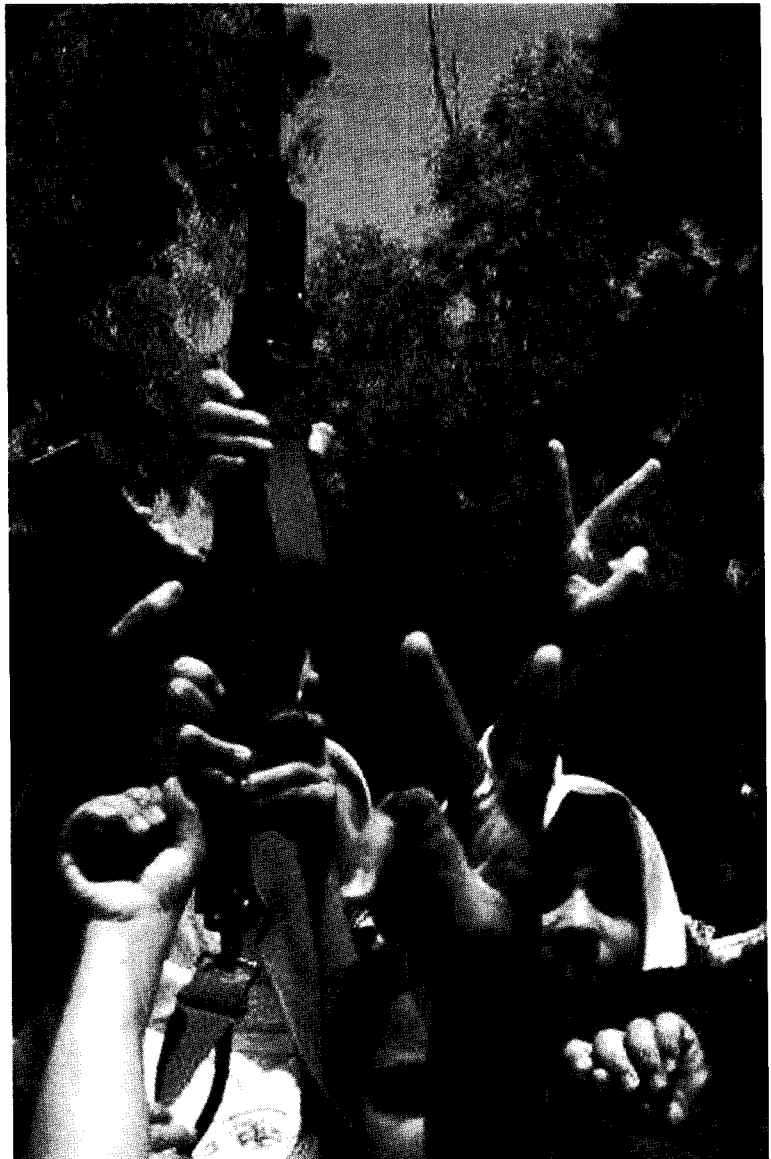
מדיניות הביטחון של ברק לישי"ע – תשעה מהלכים:

למרות כינונו של צבא ערבי בישי"ע, מנהלת ממשלת ישראל תשעה כיווני מדיניות בעניין ביטחון היישובים. כשנשקלים אלה ביחד, מהווים התשעה דגם העשוי לרמוז על מדיניות רשמית, שלא תגן בעילות על היישובים בפני "מכה ראשונה" מצדה של הרשות הפלשתינית:

[א] מניעת נשק נ"ט מהיישובים.

[ב] מניעת כמויות מספיקות של תחמושת מהיישובים.

[ג] מדיניות רשמית של הסתרת מידע בדבר יכולות הרשות הפלשתינית להנחית "מכה ראשונה". כלומר,

ילדות בנות 8 מתאמנות בפירוק ובהרכבה של קלציניקוב. האינדוקטרינציה של הילדים ברשות הפלשתינית זהה כללית לזו של הייטלר יוגנדר. מילות ההמנון של "אשבל", תנועת הנוער של הפת"ח, כוללות את המשפט: "היהירו לכם, הו, ציונים, שתיית דם יהודי היא מנהגנו". קרי: וריאציה על מילות ההורסט ווסל, ההימנון הנאצי: "כאשר דם היהודים יתן מן הסכין..." (אגב, הרובה שבדי הילדה נמסר לרשות הפלשתינית על ידי צה"ל).

החלטה אפשרית של הרשות הפלשתינית לטובת מתקפת לילה:

בהסתמך על האימונים למתקפת לילה מצד הרשות, שהזכרנו לעיל, ייתכן שנפלה כבר החלטה לטובת מתקפת לילה. אולם הקלות, שבה ניתן לטמון בשטחו של יישוב סליק ערבי לשימוש מתוכנן כעבור תקופה קצרה בלבד, אינו מוציא מכלל אפשרות מתקפת יום.

תגובה רשמית:

צעדי-נגד של צה"ל ביחס לפועלים מנוהלים שלא כראוי או שאינם קיימים כלל. ישנם יישובים אשר בהם

* ראה נספח מס' 3.

כוחות משוריינים, יחידות קומנדו ואימונים למתקפת לילה. בעוד הממשלה מפרסמת מדי פעם מידע על האיום המתגבש מצד הרשות הפלשתינית, ניכרת מגמה של מניעת מידע בנוגע ליכולת "המכה הראשונה" הספציפית של הרשות הפלשתינית. דוברי הממשלה או צה"ל מוכנים בדרך-כלל לשוחח על משלוחים גדולים של כלי נשק קלים, כלים כבדים שנאסרו בהסכמים, ושאר הפרות של הרשות, אך כאשר מדובר ביכולת ה"מכה הראשונה", התגובה הרשמית היא או שתיקה או הכחשה והימנעות.

נידון בציבור	מוכחש, מעוות, ונידון בדלתיים סגורות
פעולות טירור וקורבנותיהם	תצפיות של יחידת ערביות על יישובים
מחבלים שנאסרו ושחררו	יחידות קומנדו
60,000 "שוטרים" של הרשות	רכב משוריין
נק"ל, מרגמות, נשק נ.ט.	ציוד לראיית לילה
הפרות שונות של הסכמי אוסלו	

זמן, הזמינו פקידים קרובים למועצת יש"ע ולמועצה האזורית בנימין את תושבי היישובים לתדריך במסגרת "הפורום של יישובי מערב בנימין". הדובר הציג מפות צבעוניות המיועדות לכל יישוב ויישוב, שבהן צוינו שטחי "קרקע הלאום" שאפשר לתפסם. כך, שלחו בעצם נציגי ממשלת ישראל ומועצת יש"ע את תושבי היישובים אל מחוץ ליישוביהם, בעוד הם שוללים מאותם היישובים עצמם את האמצעים להגן על היש. הנחיות אלה של השר, שנעשו בתום לב, הן חסרות שחר ומשמעות אם בעת ובעונה אחת לא נעשית פעולה משמעותית למיגון היישובים. להפך: הן מפזרות ביתר שאת את השטח הטופוגרפי שנועד להגנה, בעוד שאין בכוחם של היישובים להגן על המתחם בתוך הגדר עצמה.

[ח] העדר תרחיש מעודכן המתאים לנסיבות. על-פי תרחיש מיושן, מערך ההגנה העצמית של היישוב נועד להתגבר על קבוצת מחבלים המחזיקים בתוך יישוב מספר בני ערובה. מכאן הופך התרחיש לבסיס לצידום ולאימונם של כוחות ההתגוננות של היישוב. אולם תרחיש זה, המבוסס על הנסיבות ששררו בשטח לפני עשור ויותר, נעדר כל זיקה למציאות של היום. תרחיש-אמת, כפי שהוא נמסר מפיהם של הערבים עצמם, קרי: מתקפה מצד מליציה ואו שריון של הרשות הפלשתינית, לא נמסר על ידי פיקוד צה"ל למתיישבים. באופן זה התרחיש הצה"לי הבלתי-מתאים מספק מסווה הנועד למנוע את הגנת היישובים באמצעות נשק ני"ט חיוני, ומגביל את כוחות ההתגוננות של היישוב למינימום החמוש בנק"ל במספר מצומצם.

דבקותו של פיקוד צה"ל בתרחיש המיושן, הנעדר כל קשר למציאות בשטח, איננה בהכרח ניסיון של הולכת שולל, והיא נובעת ככל הנראה מהערכה מדינית שגויה בעליל של הממשלה. אולם מנקודת הראות של היישוב הבודד זהו מעשה מובהק של תרמית העלול לעלות בחיי אדם. חמור אף מזאת: אין הציבור ביישובים מנוסה בנייתו תרחישים והוא סומך על צה"ל בנידון. במשרד ראש הממשלה ערים לכך

[ט] הפיכת צה"ל לזינרמיה: שוללת מהיישובים את הציוד, את האימונים ואת המשאבים להתגונן. כשנתניהו וברק העמיסו את מרבית האחריות על גבו של צה"ל, בעת ובעונה אחת בוצע קיצוץ מרחיק לכת בתקציב הביטחון וגדלו הדרישות הכספיות (למקרה של פינוי רמת הגולן). תקציב נוסף להערכות מקפת להגנה על היישובים בעלות של מיליארדים איננה אפשרית. גם לו היתה אפשרית, הרי שהקצאת כוחות גדולים של צה"ל בתפקידי שיטור להגנה על היישובים, תפגע בהערכות הצבא למלחמה. הפקרת היישובים משרתת מגמה זו.

ממשלת ברק אימצה את תשע הנקודות של נתניהו, אולם בחרה להדגיש אחת מהן, והיא: העמדת היישובים מול יישובים אחרים במדיניות "הפרד ומשול", שבמהרה יגיע לשיסוי היישובים זה בזה. בכך שיכריז על יישובים אחדים כ"בטוחים", תוך נטישת יישובים אחרים, אפשר יהיה ללחוץ על היישובים "הבטוחים" להפנות עורף ליישובים הננטשים. גישה זו באה לעולם על מנת למנוע מצב ממנו חוששת הממשלה: אחדות המאבק למען עתיד יש"ע.

[ד] אין דרכים לתמיכה הדדית בין היישובים: ליישובים אין ציוד, אימון או ארגון הנועד לתקשר עם יישובים סמוכים כדי לספק התראה מוקדמת ולתאם פעולות ההתגוננות. אין להם כלי נשק בעלי טווח מספיק לתמוך זה בזה. במצב הנוכחי, אפשר לבודד חלק מהיישובים ולכבשם בזה אחר זה.

[ה] התכנית המוצעת על ידי צה"ל ל"מיגון" עלולה להגביר את פגיעות היישובים: צה"ל ומועצת יש"ע מציעים להקים מחסומי ביטחון, במטרה לשפר את ביטחון היישובים. המחסומים מרחיבים את גבולות הביטחון הרבה מעבר ליכולת ההתגוננות של היישובים, שכן אין הם מסוגלים לבצע חפיפה של אש צולבת. באופן זה יהפכו המחסומים מיתרון למכשול, שכן במקרה של מתקפה ערבית יהפכו יישובים אלה לאיים מבודדים, שיהיה צורך לחלצם באמצעות מעט הכוחות שברשות יישוביים שכנים. אם המחסומים יינטשו על ידי מגיניהם, שייסוגו אל בין גדרות היישוב, יספקו המחסומים החיצוניים לערבים אמצעי מיגון לקראת המתקפה הסופית, בנוסף על החיפוי שהם יספקו לתוקפים כשהם יורים אל עבר מגיני היישובים.⁸

ראשי היישוב היהודי בחברון בחנו את תכנית המיגון וכתבו ביקורת בת חמישה עמודים, על מנת להסביר את הנזק הטמון בה ולעודד את היישובים לדחותה. רובם נהגו בדיוק כך.

[ו] הפעלת לחץ על ראשי היישובים ועל הרבש"צים להמעיט במשמעות האיום ולמנוע מתושבי יש"ע לנקוט בזימה משלהם ובצעדים לשם הגנתם העצמית.

[ז] הנחיות-סרק לתושבי היישובים, מאת אריאל שרון ופקידי מועצת יש"ע בעקבות הסכמי וואי: אריאל שרון הציע שתושבי היישובים "יתפסו שטחים גבוהים". באותו

⁸ הגבול המורחב המוצע ע"י צה"ל מזכיר את החשיבה במסמך הביטחוני לפני התמוטטות קו בר-לב במלחמת יום הכיפורים. הקו נועד לטפס אתראה מוקדמת והגנה מפני מתקפת אויב (בדומה לחומת סין הגדולה וקו מגיני הצרפתים). שלושתם קר-סו בפני אוונו איום שני צר לסכלו.

כלי-רכב משוריינים נוספים הנמצאים כבר עתה ברשות הפלשתינית או שיהיו בה בתוך זמן קצר, בעיקר מממצאים:

זחל"מים : זחל"ם BMP ; PT-76 ; BTR-50 ; White M2
נגמ"שים בעלי גלגלים : OT-62 ; BTR-60.

השוואת הטווח של מקלעי 12.7 מ"מ שבידי הרשות הפלשתינית עם מקלעי 7.62 מ"מ שבידי היישובים:

המקלעים המסופקים ליישובים נחותים לעומת אלה שבידי הרשות הפלשתינית. הדבר מקנה לכוחות הרשות עדיפות בטווח של קילומטר בקירוב. נתון, שחשיבותו מכרעת בירי מרחוק. גם מקלעים אלה סולקו לאחרונה על ידי צה"ל ממחסני הנשק של יישובים אחדים. נוסף על כך, צה"ל מספק לרוב היישובים כמות תחמושת המספיקה רק לעשרים דקות ירי רציף. מצב זה מונע מן היישוב יכולת התגוננות לאורך זמן.

סוג המקלע	טווח מרבי כולל מטרות שבמטח	טווח יעיל מרבי אש ישירה מכוונת
בראונינג 7.62 מ"מ 9A4 (0.3)	1.475 ק"מ	1.1 ק"מ
12.7 D.Sh.K מ"מ או גוריאנוב ר"פ	2 ק"מ עד 3 ק"מ	1.5 ק"מ
יתרון טווח ר"פ על ישי"ע	מ-525 מ' עד 1525 מ'	400 מ'

עוצמת החדירה של מקלע ה-12.7 מ"מ הנה פי שלושה בערך מעוצמת החדירה של מקלע ה-7.62 מ"מ, כשמשווים ביניהן עפ"י המשוואה [עוצמה - מסה כפול ריבוע המהירות].

נספח 1:

כלי-רכב משוריינים של הערבים בישי"ע

האיום: בהעדר נשק ניט ביישובים, מהווים כלי רכב כאיום קריטי על היישובים. בקלות הם יכולים לפרוץ את שערי היישובים ולהגיע לכל מקום ביישוב עצמו. יתרה מזו, כפי שצוין לעיל, מסתיר צה"ל מידע על כלי רכב משורייין בידי הערבים בישי"ע.

* מחבר נספח מס' 2 הוא קצין מילואים (השם שמור במערכת).

BTR-152

הנגמ"ש הסובייטי BTR-152 יוצר בין השנים 1950 ו-1960, הופיע בגרסאות רבות והשתתף בפעילות מבצעית בחזיתות רבות, ביניהן במזרח התיכון ובאפגניסטן. מותקן עליו המקלע הכבד D.Sh.K. בקוטר 12.7 מ"מ, המצוי אף הוא בידי הפלשתינים. ששת גלגליו ממונעים. הוא יכול לשאת 2 אנשי צוות (נהג + מפקד) ו-17 לוחמים. ה-BTR-152 מצויד בציוד לראיית לילה לנהג. משקלו 8,950 ק"ג ומהירותו המרבית 75 קמ"ש. יחס הכוח-משקל שלו מקנה לו יכולת תנועה מעולה בשטח הגבעות של יו"ש וכוח פריצה אל שערי היישוב.

נספח 2:

כשל מבצעי ומחשבתי בהיערכות הצבאית לקראת מהלומת פתע ערבית בישי"ע*

נתונים מספריים: מספר אנשי כוחות הביטחון הרשמים ברמאללה: 2,000. מספר אנשי תנזים הפת"ח ברמאללה: כ-30,000. מספר אנשי האופוזיציה האיסלמית: כ-500. כוחות נוספים: אוכלסייה מקומית. סוגי הכוחות הערביים בהיבט של רמת אימונים ואמל"ח:

א. "ביטחון לאומי": "הצבא הפלשתיני", למשימות ביטחוניות חיצוניות, נגד צה"ל, מורכב מכוחות בעלי הכשרה קרבית טובה ומעלה, מקרב חטיבות פלשתיניות שהתקיימו ואומנו בעבר בצבאות ערב, כולל חטיבות לבנוניות לשעבר. שדרת הפיקוד מיומנת ביותר, כאשר אנשיה בוגרי קורסים מתקדמים במדינות ערב.

BRDM2

הנגמ"ש BRDM-2 מצטיין בשריון מקיף, בעל הנעה קדמית ואחורית, המקנים לו יכולת מעבר מעולה כולל צליחת מכשולי מים, ומערכת מרכזית לוויסות לחץ האוויר בצמיגים, תכונות המגבירות את יכולת נסיעתו שטח לא-סלול. הצריח ממוקם במרכז הרכב חמוש הן במקלע KPVT בקוטר 14.5 מ"מ והן במקלע PKT בקוטר של 7.62 מ"מ. בכל צד של המעטפת, בסמוך לעמדת הצוות, ישנו פתח לירי. לרכב מערכת NBC על-לחץ. כוונת אינפרה-אדום ומערכת ניווט אינרציאלית.

ב. "ביטחון פנים": "משטרה": זהו הכוח המאורגן והמיומן ביותר, משום שהוא נתון הן במסגרת הנהנית מהכרה בינלאומית ומתמיכה אירופית כלכלית, והן מבחינת ההכשרות שאנשיה מקבלים באירופה ובארה"ב. ג. "מודיעין": 1. מודיעין מסכל: בראשות ג'יבריל רג'וב; 2. מודיעין כללי: בראשות תאופיק טיראווי; 3. כוח 17: כוחות מיומנים המתמחים באיסוף מודיעיני משוכלל על צה"ל והמערכות האזרחיות הישראליות. הם עוסקים בחשיפת משפטי פעולה ובשאר ענייני ביטחון משיקים. לכל אחד מכוחות אלה יחידות מיוחדות, שהן המיומנות והמצוידות יותר מכולן. לכוחות המודיעין קיים כוח התערבות מיוחד, המיומן בהכשרת לחמה נגד טרור ובלחימה בשטח בנוי. בנוסף לכוח, הועלתה לאחרונה רמת הכוונות של הכוחות הערביים הללו, וניצפו פעולות של התבצרות וחסימים לקראת עימות.

אמל"ח רשמי: בראמאללה כ-600 רוס"ר קלציניקוב, כ-200 אקדחים, מקלעי 0.5 וכן 0.3. וכמו כן, מקלעי גוריאנוב בעלי טווח ארוך ועוצמת אש חזקה יותר מהמקלעים האחרים.

אמל"ח לא רשמי: עשרות אמצעי נ"ט כגון: מטולי לאו ו-RPG, מרגמות תקניות ו/או מאולתרות. אמל"ח ותחמושת בכמות בלתי ידועה הנובעים בעיקר מהמקורות הבאים: ייצור עצמי באמצעות ועדה מקצועית מתיומן לשעבר, החרמות מתושבי רמאללה, רכישות חוץ והברחות.

איום איכותי: הקלעים והצלפים הפלשתינים. קלע פלשתיני, שברשותו לא יותר משתי מחסניות, עשוי לרתק מחלקת חי"ר לעשרים וארבע שעות. התברר שהקלעים הפלשתינים מיומנים ביותר: הם פועלים בזוגות, תוך חלוקת לגזרות ירי, ובשימוש בבקר ירי צמוד לכל קלע. מידת הצלחת פעילותן מוכיחה כי תורת הקלעות נקלטה עד לרמת אחרון הלוחמים מן השורה. כל זאת, עוד בטרם התרענו בפני רמת הסיכון מהצלפים ומהיחידות המיוחדות.

כל הנתונים מתייחסים אך ורק לחזית רמאללה, בעזה ובשכם המצב חמור בהרבה

היערכות ישראלית: הסד"כ הצבאי הישראלי הסדיר העומד מולם הנו שווה ערך בכמותו לסד"כ הפלשתיני הרשמי בלבד. יתרון הכוחות הסדירים הישראליים בעיקר באמל"ח ובתחמושת. הזנקת כוחות מילואים הנה בטווח של זמן בלתי סביר לעימות פתע, וצפויים שיבושים חמורים בהגעת כוחות אחרים לשטח, עקב חסימת צירים ופגיעה בהגעת הכוחות לשטח. קיימת סכנה ממשית לאפשרות פרישת הכוחות הסדירים בשטח, מאותה סיבה המעכבת את כוחות המילואים.

הכשל הטקטי לכוחות הישראליים: 1. עדיפות מספרית פלשתינית; 2. עדיפות פלשתינית ביכולת הפרישה בשטח; 3. עדיפות פלשתינית במודיעין מערכתי וקרבי.

הכשל האסטרטגי: הכשל העיקרי הנו כשל בחשיבה הצבאית. הפרויקטור העיקרי של צה"ל, לעניין היערכות אל מול איום הפלשתיני ביש"ע, הוא אלוף פיקוד מרכז (לשעבר) משה בוגי יעלון. הפרויקט מכונה: פרויקט

"בראשית". הוא נערך בשיתוף פעולה עם פרופסור מאוניברסיטת תל-אביב. המטרה העיקרית: המשגת מסלולי העימות. התוצאה: הגדרת עימות נמוך עצימות, לעומת עימות גבה עצימות. הראשון הנו למעשה הפרת סדר. השני: מלחמה מוגבלת, או השתתפות במלחמה כוללת. המסקנה של ההמשגה: בכל המסלולים תהיה המגמה המבצעית – צינון. אלא, שבכל תסריט ייגבה מחיר שונה מן הפלשתינים, על מנת לעודדם לצנן את העימות. הכשל העיקרי של החשיבה הוא בחשיבה המשקפת תאגיד עסקי ולא תאגיד צבאי לעסקה טובה. הסכם שלום והסדר מדיני, הזרוע האבירית של עם ישראל, הופכת לזרוע מדינית. הדו-שיח הקרבי עם הפלשתינים מכונה "מגרש משחקים". ההמשגה הצבאית שאיננה, היתה אמורה לדבר במונחים של יצירת הרתעה והגנה התקפית על חיי אזרחי ישראל.

מהות הכשל האסטרטגי

תמחור חיי האזרחים: בעצם מהותו הוא פוגע בנחישות ובהרתעה. מעבר לכך, התמחור אינו של דאגה לחיי אדם, כמו שהוא פועל יוצא משיקולים מדיניים. זוהי פרצה חמורה ביותר. את המחיר הכבד עלולים לשלם תושבי יש"ע.

1. **ההמשגה העסקית:** פוגעת בהמשגה הצבאית המקצועית. כך מתרחשת התערבות של מניעי קידום אישי ומציאת חן בעיני הזרוע המדינית. זוהי פרצה חמורה ביותר הפוגעת בעצם המקצוענות הצבאית. דמות המופת של האביר הלוחם עבור הקהילה מתחלפת בדמות הקבלן הצבאי המתמקד בקידום אישי.

2. **החשיבה הפילוסופית המורכבת:** עיקרה לאפשר יישום מדיניות פוליטית. היא יוצרת טשטוש מבצעי בשדה הקרב. הפלשתינים אינם אויבים אלא "עמיתים". המעבר בין עימות נמוך עצימות לגבה עצימות מותנה למעשה בהתנהגות הפלשתינים. כלומר, הם אווזים ביציבות הישראלית הצבאית והאזרחית. מכיוון שהם מכתיבים את כללי המשחק, הם גם מסוגלים לשנות אותם באופן חד, מוחץ ופתאומי. בעוד המפקד והלוחם הישראלי מתחבט בשאלות פילוסופיות, מצוי כבר הלוחם הפלשתיני בעיצומה של לחימה נחושה ומפתיעה. את מחיר המעבר המהיר מהגדרה להגדרה שילמו וישלמו המפקדים והלוחמים, אך המחיר בקרב המתיישרים עלול להיות חמור יותר.

3. **הוראות הפתיחה באש:** אין לפגוע באזרחים שאינם נושאים נשק. וכן, אין לפגוע ב"עמיתים" הפלשתינים נושאי הנשק. הוראות אלה חושפות אותנו לעימות חמור של ירי מתוך המון פלשתיני, כאשר נושאי הנשק הפלשתיני מסתתרים מאחורי נשים וילדים. תסריט ידוע מימות מלחמת לבנון. אם כן, הוראות פתיחה באש שוב מחייבות עורך-דין צמוד, ובכך הן כובלות את ידינו במאבק מול מתקפה פלשתינית אפשרית.

נספח 3 :

מכתבו של סא"ל יגאל בן-דוד לשר הביטחון יצחק מרדכי

לכ"ו

האלוף יצחק מרדכי

שר הביטחון

משרד הביטחון

ירושלים

בס"ד, י"ז בכסלו, תשנ"ט

(8.12.1998)

שר נכבד,

הנדון: תרגיל יבש בכיבוש ישובים ביהודה ושומרון – התראה

הפלישה לאריאל אתמול, בשבת, בגיבוי הרשות הפלשתינית, היא ללא ספק חלק מתכנית כוללת של פגיעה בישובים, הפעם כתרגיל "על יבש". אין לי ספק שהדברים ידועים לך ולצה"ל.

בבדיקות שערכו המתיישבים וגורמים אחרים נמצא שבידי הרשות הפלשתינית, בין היתר, נגמשי BTR-152 וזחל"מים ישנים שהועברו לרשות הפלשתינית על-ידי צה"ל. כוחות "המשטרה" שלהם (זה השם שעדיין מתקשים לקרוא לצבא שלהם) כוללים כמה אוגדות ומתוכם מספר גדודים מתאמנים לכיבוש בישי"ע. לפי ידיעות ועדויות הם נערכים ומתאמנים לכיבוש ישובים

בישי"ע. לפי ידיעות שבעזה, בשכם וברמאללה (ווייתכן שגם במקומות נוספים) כבר היום מצוי נשק כבד יותר מרובים אוטומטיים ומקטיושות. יש להניח שאת כיתור היישובים הם מתכננים לימים בהם יתייצבו צבאות ערב עמם, במלחמה כוללת, וצה"ל יהיה ערוך לאורך הגבולות. בשלב כזה היישובים יישארו רק עם מפקדות החבלים של הגמ"ר. דבר זה ידוע היטב גם למפקדי החטיבות בישי"ע.

למרות המידע הזה בבדיקה נמצא שבהגמ"ר מצוי רק נשק מיושן, בכמות קטנה, כמו מקלעי 0.3 שיש בהם תקלות רבות. התחמושת הקיימת ביישובים מספיקה רק לשעה שעתיים של לחימה (עשרים דקות של ירי אינטנסיבי). במצב הקיים יש משום הפקרת היישובים על-ידי מערכת הביטחון והוא משחק לידי הרשות הפלשתינית ולתכניותיה. אני מניח שאתה מודע למצב הגרוע הזה.

הריני פונה אליך בבקשה לטפל בהקדם לשיפור המצב ברמה משמעותית, כי מסתבר שהזמן קצר ואסון עומד, חלילה, לפתחנו.

על כן אודה לך מאד אם תורה על בדיקת מלאי הנשקים והתחמושת בכל יישובי ישי"ע, ותדאג לחימוש היישובים ואימונים למתיישבים בהתאם לצרכים המתחדשים עלינו, לדאבון לבנו.

בכבוד רב,

יגאל בן-דוד (סא"ל מיל.)